

УДК 342. 95(477)

Наталія Володимирівна КОЛОМОЄЦЬ,

доцент кафедри адміністративного права та процесу факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4623-610X>

Анастасія Юріївна КРАВЧЕНКО,

курсант 2 курсу факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПОРЯДКУ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ

Порядок провадження у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, встановлено Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП). Сама ж специфіка вчинення окремих процесуальних дій та складання процесуальних документів регламентується підзаконними нормативними актами: Інструкцією МВС України з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення (1), Порядком оформлення протоколів про адміністративні правопорушення та внесення приписів Національним агентством з питань запобігання корупції (2) тощо.

Як відомо, адміністративне провадження розпочинається зі складання протоколу про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією (у разі вчинення особою кількох адміністративних правопорушень протоколи складаються окремо щодо кожного із вчинених правопорушень, а якщо правопорушення вчинено кількома особами, то протокол про адміністративне правопорушення складається на кожну особу окремо). Цим процесуальним документом фіксується подія правопорушення (сукупність фактичних обставин, які вказують на наявність у діянні складу адміністративного правопорушення). Він також є процесуальною підставою для розгляду справи в суді. При цьому варто зазначити, що ані Закон України «Про запобігання корупції», ані КУпАП не визначає, що є моментом виявлення адміністративного правопорушення, пов'язаного із корупцією, що є важливим з погляду застосування ст. 38 КУпАП. У зв'язку з цим, існують різні точки зору щодо цього питання, а саме: 1) день надходження до компетентного органу першої інформації про вчинення правопорушення; 2) день складання висновку уповноваженою особою Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) за результатами перевірки; 3) день безпосереднього виявлення посадовою особою, уповноваженою складати протокол про адміністративне правопорушення, достатніх даних, які вказують на наявність адміністративного проступку; 4) день відібрання пояснення в особи, стосовно якої в подальшому складено протокол; 5) день складання протоколу тощо (3, с. 102). Судова практика за такої законодавчої невизначеності природно характеризується неоднозначністю щодо розуміння часу, з якого починається відлік строків притягнення до адміністративної відповідальності. Згідно зі статтею 255 КУпАП у справах про адміністративні правопорушення, що розглядаються органами, зазначеними в статтях 218 – 221 КУпАП, протоколи про правопорушення, передбачені

статтями 172⁴– 172⁹, 172⁹⁻² мають право складати уповноважені на те посадові особи Національної поліції України, Національного агентства з питань запобігання корупції, прокурор (окремо його стаття 172⁹⁻¹); органів Служби безпеки України (172⁴– 172⁹), ст. 188⁴⁶ – уповноважені на те посадові особи НАЗК.

Кожне провадження, у тому числі провадження у справах про правопорушення, пов'язані з корупцією традиційно має чотири стадії: 1) *порушення провадження*, що включає: а) порушення справи; б) встановлення фактичних обставин; в) процесуальне оформлення результатів розслідування; г) направлення матеріалів для розгляду за підвідомчістю; 2) *розгляд справи та прийняття обґрунтованого рішення*, яка включає: а) підготовку справи до розгляду і заслуховування; б) заслуховування справи; в) прийняття постанови; г) доведення постанови до відома; 3) *перегляд постанови*, що включає: а) оскарження, опротестування постанови; б) перевірка законності постанови; в) винесення рішення; г) реалізація рішення; 4) *виконання постанови*, що передбачає: а) звернення постанови до виконання; б) безпосереднє виконання. Та незважаючи на наявні стадії провадження, законодавчо встановлений строк накладення адміністративного стягнення для аналізованої категорії адміністративних справ є занадто коротким для того, щоб, зокрема, НАЗК і суд вчасно встигли реалізувати всі необхідні процедури із притягнення порушника антикорупційного законодавства до адміністративної відповідальності, а тому цей строк потребує перегляду (4, с. 102).

Узагальнюючи викладене, варто зазначити, що провадженням у справах про правопорушення, пов'язані з корупцією є врегульована нормами адміністративно-процесуального права діяльність уповноважених органів, яка визначає порядок розгляду та вирішення справи по суті, та спрямована на притягнення до адміністративної відповідальності осіб, які вчинили порушення антикорупційного законодавства.

Список бібліографічних посилань:

1. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ МВС України від 06. 11. 2015 № 1376, ред. від 29. 09. 2017 // БД «Національне агентство з питань запобігання корупції». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>

2. Про затвердження Порядку оформлення протоколів про адміністративні правопорушення та внесення приписів Національним агентством з питань запобігання корупції: рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 09. 06. 2016 № 5, ред. від 07. 02. 2017 // БД «Національне агентство з питань запобігання корупції». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1019-16>

3. Панафеда Н. Проблемні питання правозастосування під час судового розгляду справ про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, щодо порушення фінансового контролю та причини їх закриття. *Вісник прокуратури*. 2018. № 4. С. 93–108.

4. Моніторинговий звіт щодо діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції в частині забезпечення законності та прозорості політичних фінансів (станом на 1 квітня 2018 року) / [М. І. Хавронюк, О. А. Банчук, М. Л. Серeda, О. О. Сорока, Д. О. Калмиков]; за ред. Д. О. Калмикова. К.: Москаленко О. М., 2018. С. 151.